

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας

Τάξεως για το νομοσχέδιο «Ο περί Παιδιών σε Σύγκρουση με το Νόμο

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2024»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Φωτεινή Τσιρίδου

Σωτήρης Ιωάννου

Νίκος Γεωργίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και 28 Φεβρουαρίου και στις 6 Μαρτίου 2024. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου του ίδιου υπουργείου, ο τέως και ο νυν αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Φυλακών επίσης του ίδιου υπουργείου, εκπρόσωποι των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου (ΣΑΚ), του Κλάδου Αστυνομικού Σώματος της Ανεξάρτητης Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΚΑΣ ΑΣΔΥΚ), καθώς και του Κλάδου Αστυνομικού Σώματος-ΙΣΟΤΗΤΑ.

Ο Σύνδεσμος Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου και ο Κλάδος Υπαλλήλων Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Πανίκος Λεωνίδου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Παιδιών σε Σύγκρουση με το Νόμο Νόμου, ώστε να καταστεί δυνατή η κράτηση σε ειδικό χώρο κράτησης εντός των φυλακών παιδιών τα οποία καταδικάζονται σε ποινή κράτησης μέχρι την έναρξη της λειτουργίας χώρου κράτησης παιδιών, ως προβλέπεται στη βασική νομοθεσία, και εν πάση περιπτώσει για περίοδο η οποία δεν θα υπερβαίνει την 1^η Ιανουαρίου 2026.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και επισήμανε την άμεση ανάγκη προώθησής του στην ολομέλεια του σώματος. Αναφορικά με το χρονοδιάγραμμα ανέγερσης ειδικά διαμορφωμένου χώρου, κατάλληλου για την κράτηση παιδιών, στις εξαιρετικές περιπτώσεις στις οποίες κρίνεται αναγκαία η επιβολή της εν λόγω ποινής από το δικαστήριο, ο ίδιος εκπρόσωπος ενημέρωσε την επιτροπή ότι η ανέγερση δεν αναμένεται να ολοκληρωθεί πριν από το τέλος του τρέχοντος έτους. Η καθυστέρηση αυτή, όπως ο ίδιος ανέφερε, οφείλεται στο γεγονός ότι είναι αναγκαίο πριν από την προκήρυξη του σχετικού διαγωνισμού να κατατεθούν και να εγκριθούν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων οι σχετικοί κανονισμοί, οι οποίοι έχουν ετοιμαστεί από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και έχουν σταλεί για νομοτεχνικό έλεγχο στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας.

Ο τέως αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Φυλακών του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ενημέρωσε την επιτροπή για τη λειτουργία ειδικής πτέρυγας εντός του χώρου των Κεντρικών Φυλακών όπου κρατούνται επί του παρόντος νεαρά άτομα ηλικίας έως είκοσι ενός ετών, εκ των οποίων τέσσερις είναι ανήλικοι υπόδικοι. Ο ίδιος ανέφερε ότι στον εν λόγω χώρο των Κεντρικών Φυλακών έχουν γίνει

οι απαραίτητες διευθετήσεις, ώστε τα πρόσωπα αυτά να μην έρχονται σε επαφή με άλλους ενήλικους κρατούμενους.

Οι εκπρόσωποι του ΣΑΚ αναφέρθηκαν στις δυσκολίες που θα ανακύψουν κατά την πρακτική εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ενώ οι εκπρόσωποι του Κλάδου Αστυνομικού Σώματος-ΙΣΟΤΗΤΑ εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με την καταλληλότητα της ειδικής πτέρυγας των Κεντρικών Φυλακών, ώστε να απομονώνονται οι ανήλικοι και οι νεαροί ενήλικοι κρατούμενοι και να μην έρχονται σε επαφή με τους υπόλοιπους τροφίμους του σωφρονιστικού ιδρύματος.

Μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με την αδυναμία καθορισμού από την εκτελεστική εξουσία ενός αυστηρού χρονοδιαγράμματος ανέγερσης κατάλληλα διαμορφωμένου χώρου κράτησης ανηλίκων, χωροταξικά εκτός των Κεντρικών Φυλακών, ο οποίος θα πληροί όλες τις προϋποθέσεις που τίθενται για τη δημιουργία των χώρων αυτών δυνάμει των διατάξεων του υπό τροποποίηση νόμου.

Συναφώς και προκειμένου η επιτροπή να ολοκληρώσει τη μελέτη του νομοσχεδίου το συντομότερο δυνατόν, αποφασίστηκε η πραγματοποίηση επίσκεψης στην ειδική πτέρυγα των Κεντρικών Φυλακών όπου κρατούνται ανήλικοι και νεαροί ενήλικοι ηλικίας μέχρι είκοσι ενός ετών, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα στα μέλη της επιτροπής να διενεργήσουν αυτοψία αναφορικά με τις συνθήκες κράτησης των παιδιών στον εν λόγω χώρο.

Σε μεταγενέστερο χρόνο και αφού πραγματοποιήθηκε η ως άνω επίσκεψη, η επιτροπή συνέχισε τη συζήτηση του νομοσχεδίου, κατά την οποία τονίστηκε η ανάγκη για σωφρονισμό των ανηλικών παραβατών μέχρι τη δημιουργία κατάλληλα διαμορφωμένου χώρου κράτησης ανηλίκων. Περαιτέρω, εκφράστηκαν προβληματισμοί για την πρόνοια στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο αναφορικά με την υποχρέωση αναλογικής εφαρμογής, στον ειδικό χώρο κράτησης των εν λόγω παιδιών εντός των φυλακών, των βασικών

αρχών κράτησης παιδιών, ως αυτές περιλαμβάνονται στην υπό τροποποίηση νομοθεσία. Ως εκ τούτου, αποφασίστηκε η διαγραφή της φράσης «κατ' αναλογία», ώστε να καταστεί σαφές ότι οι εν λόγω αρχές πρέπει να τηρούνται προς όφελος των παιδιών στο ακέραιο, ανεξαρτήτως του εάν τα παιδιά κρατούνται σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο κράτησης παιδιών ή προσωρινά σε ειδικό χώρο κράτησης εντός των φυλακών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά τροποποιηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

19 Μαρτίου 2024

Αρ. Φακ.: 23.01.065.021-2024

ΑΟ/ΚΣ/ΧΧ/ΑΓ